

Pr Karmen Joller
Sotsiaalministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 TALLINN

20.11.2025

Pöördumine

Austatud minister

Suvel esitas Sotsiaalministeerium Eesti Laagrikorraldajate Liidule (ELKL) kooskõlastamiseks "Nõuded noorte püsilaagri elukeskkonnale" eelnõu (10.07.2025 nr 1.2-2/67-1). Kuigi ELKL toetab üldist bürokraatia vähendamist, siis seda ei saa teha laste ja noorte turvalisuse arvelt.

Laagrite puhul on tegemist kõrgema riskiga keskkondadega, mis tavaliselt asuvad tõmbekeskustest eemal ja kuhu abi jõudmine võtab kauem aega ning seetõttu on ka riik pööranud laagrite turvalisusele ja personali kvalifikatsioonile erilist tähelepanu (sh kehtestanud loakohustuse, kvalifikatsiooninõuded ning vastavad nõuded laagrite elukeskkonna-, tuleohutuse-, pääste- ja toitlustamise osas). Just laste ja noorte parema turvalisuse tagamiseks tegi ELKL eelnõu kooskõlastamisel ettepaneku lisada määrusesse nõuded kasvatajate arvu kohta lähtudes laagris viibivate noorte arvust (31.07.2025). Samane praktika on laagrites ka seni kehtinud. Sotsiaalministeerium jättis siis selle märkuse arvestamata, kuigi sama sisuga ettepaneku oli kooskõlastusringis esitanud ka Haridus- ja Teadusministeerium (<https://eelnoud.valitsus.ee/main/mount/docList/f2dc556c-de30-4675-b04a-e2721feb1a3d>).

Sotsiaalministeerium põhjendas ettepanekutega mitte arvestamist eelnõu kooskõlastustabelis toodud kommentaariga, et "Juhendajate suhtarv ei ole osa laagri füüsilisest elukeskkonnast, vaid osa teenusest. See kuulub samasse kategooriasse juhendajate kvalifikatsiooninõuetega", millega ELKL kindlasti ei saa nõustuda. Hiljem Vabariigi Valitsusele esitatud eelnõust (06.08.2025 nr 1.2-2/74-1) jättis Sotsiaalministeerium nõuded juhendajate arvule määrusest üldse välja, mis kooskõlastamiseks esitatud eelnõus (ja varasemalt kehtinud määruses) sisaldas ka nõudeid täiskasvanute arvu kohta alla 18-aastaste noorte ujulasse, basseini, veekeskusesse või veekogu avalikku supluskohta ujuma viimisel. Sellest muudatusest laagrite esindusühingut ei teavitatud, kuigi palusime oma kirjas (08.08.2025) ka täpsustada, et kuidas on eelnõu edasine menetlusprotsess kavandatud ja millised on tähtajad. Samuti ei lisanud Sotsiaalministeerium ELKL märkusega kooskõlastust (sh tehtud sõnastusettepanekut ja vastavat analüüsi) eelnõude infosüsteemi.

Sotsiaalministeerium on algatanud seoses eesmärgiga vähendada bürokraatiat ka eelnõu "Atmosfääriõhu kaitse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus". Sealhulgas plaanitakse kaotada ära rahvatervishoiu seaduse alusel projekt- ja püsilaagritele seni kehtivad toitlustamise nõuded (<https://eelnoud.valitsus.ee/main/mount/docList/67ec7c81-12b6-4397-9973-60bbe4a82ab1>).

Seni projekt- ja püsilaagritele kehtivad toitlustusnõuded on aga noorte tervise sisukohtalt väga olulised. Näiteks on neis toodud, et toitlustamine noorte püsi- ja projektlaagris peab olema eakohane, regulaarne ja toitlustatava inimese tervises seisundile vastav ning katma tema asutuses viibimise ajale vastava osa tema ööpäevasest toiduenergia- ja toitainevajadusest. Samuti, et peab olema nähtavas kohas ja tasuta kättesaadav veeseaduse alusel kehtestatud nõuetele vastav joogivesi. Toitlustamine ööpäevaringses laagris peab toimuma kindlaksmääratud kellaaegadel neli korda päevas. Söögiaeg peab põhitoitukordadel kestma vähemalt 30 minutit ja toitukordade vahe ei tohi ületada nelja tundi. Üldnõudena toitlustamisele laste- ja haridusasutuses on toodud ka, et toitlustamisel lähtutakse mitmekesise ja tasakaalustatud toitumise põhimõtetest.

ELKL leiab, et rahvatervishoiu seaduse alusel projekt- ja püsilaagritele seni kehtivad toitlustamise nõudeid ei tohi ära kaotada!

ELKL hinnangul ei ole selline õigusloome praktika kooskõlas kaasamise hea tava põhimõtetega ning teisalt tekitab laagrite õigusruumis olukorra, kus vanad nõuded enam ei kehti ja uusi pole kehtestatud. Mõlemad muudatused (täiskasvanute suhtarvude ja toitlustamise nõuete kaotamine) suurendavad laagrites tegelikke riske laste ja noorte tervisele ning turvalisusele! Soovime laagrikorraldajate esindusühinguna olla kaasatud sisulistesse aruteludesse, mis puudutavad laagrite regulatsioonide kavandamist ja muutmist. Samuti leiame, et eelnõude mõju sihtrühmadele - eelkõige lastele ja noortele, tuleb põhjalikult analüüsida!

Lugupidamisega
/ allkirjastatud digitaalselt /

Kaur Kötsi
juhatuse esimees
Eesti Laagrikorraldajate Liit